

Khi ta còn có trái tim

Tặng Anh P N H, người tốt bụng

E.EVTUSHENKO, Nhà thơ Xô Viết

Đã có lần nói:

“Thế kỉ 20 là thế kỉ chó sói”

Nó luôn luôn nhe nanh nhe vuốt

Làm cho người ta sợ hãi.

Có nhiều nước nhỏ bé

Bé như con ếch

Lại muốn to như con bò

Chúng phùng mang trợn má

Và nhe cái nanh nguyên tử...

Họ muốn giết ai

Một Hiroshima, một Nagasaki

Lịch sử bạo tàn còn đó

Để con người suy nghĩ về tương lai.

Thế kỉ 20

Thật xấu xa như thế

Những lời kêu gọi dân chủ

Chỉ là cái cớ

Để họ giết người...

Tôi đã viết một bài thơ:

THƠ NHƯ NIÊM CÔNG PHẦN LỊCH SỬ

Nhưng có phải Lịch sử đã tới hồi chung cuộc? ⁽¹⁾

Điều con người mong muốn nhất

“Hãy chấm dứt mọi cường quyền bạo lực

Bức hại con người”.

Ngày xưa

Tổ Huệ Năng đã nói:

Dừng chấp Thiện, dừng chấp Ác.
Nhưng làm sao lại có thể im lặng
Khi cái ác lộng hành.

Thiện Ác, cặp đôi biện chúng
Là quá trình mâu thuẫn và đối kháng.
Sẽ được vượt qua
Và cuối cùng
Cái Thiện bao giờ cũng thắng
Như hoa sen nở
Từ bùn lầy nước đọng.

Cái Thiện là cái Tâm trong sáng
Mà mỗi con người vốn có sẵn trong tâm
Đã từ lâu chúng ta lầm lạc
Bỏ quên đi Phật tánh trong mình.

Khi trái tim của ta rộng mở
Là ta có niềm tin trác tuyệt
Tin vào lẽ tự nhiên huyền nhiệm
Tin vào bài pháp sắc không
Mà Bát Nhã Tâm Kinh đã dạy
“ Yết đế, yết đế”
Hãy vượt qua đến bờ kia giác ngộ
Để tâm mọi người khai mở
Để mọi người không còn đau khổ
Vì chiến tranh, hận thù, bạo lực.

Sáng nay
Tôi thức dậy sớm
Thấy mặt trời vẫn mọc
Hoa vẫn nở
Chim vẫn hót
Và dòng sông kia vẫn chảy
Thật âm thầm lặng lẽ
Tự nhiên là như thế
Trời có nói chi đâu? ⁽²⁾

Cuộc sống của chúng ta rồi cũng sẽ vẫn như thế
Có thể
Người ta vẫn còn dối trá và chém giết
Và tham lam ích kỷ
Nhưng chắc chắn rằng
Con người sẽ sống tốt hơn
Không thể nào khác được.

Khi ta còn có trái tim
Cuộc đời ta vẫn đẹp
Hoa Từ bi sẽ nở
Và con người vẫn vững chãi đi lên
Đi khám phá những chiều kích mới
Cho sáng Chân Thiện Mỹ

Các bạn ơi
Chung quanh ta
Còn có những con người tốt bụng
Sống quên mình
Và sống cho người khác.

Đấy mới là trái tim Bồ tát.

Tháng 3 năm 2012.

(1) Francis Fukuyama, The End of History

(2) Lời nói của Khổng Tử.

When we still have the heart

Whenever we open our Heart

To Mr
P. N. H., a gentleman , USA

E. EVTUSHENKO, a Soviet poet

Once said:

“The 20th century is one of wolves”.

They always show their fangs and claws

To frighten people more.

There are many small countries

Like frogs tiny

But they want to have bovine looks

Making face of bogy

And showing their fangs atomic...

Of whom they want to get rid?

A Hiroshima, a Nagasaki

The cruel history still exists

For human thinking about that of future.

The 20th century

Was so evil as such.

The call of democracy

Only made as the pretext

For them to kill...

I wrote a poem:

POETRY EXPRESSED AS THE REVOLT AGAINST HISTORY

But, is it time for history to end? ⁽¹⁾

What the human like best:

“End all might and violence

Which harm people, causing damages”

In the past

Said Patriarch Hui Neng:

Attach not to Good and Evil both.

But how could one be silent

While facing evil ravages?

Good and Evil, a pair of opposites

A process of contradiction and resistance

All will be surpassed
And at last
The Good ever and ever wins
Like beautiful lotus blooming
From the depth of swamp and mud

Good is the clear and shining Heart indeed
Each person cherishes inside.
For long we've gone astray
Such inner Buddhata be forgot

When our hearts open forth
A wonderful belief we have
In the mysterious and natural truth
In the teaching of form and emptiness
Which Prajna Paramita Heart Sutra recorded
“Gati, gati”
Get enlightenment on the other shore
For human hearts to be unfolded.
For everybody shall not have to suffer any more
Due to war, animosity and violence.

This morning
Early I get up
The sun is rising
Flowers are blooming forth
Birds singing
The river is running its course
Quietly and in deep silence
Natural as such natural
Heaven says nothing, .⁽²⁾

Life would continue as such.
Possibly
Men are still deceiving, killing
Greedy and selfish
But certainly
A better life they would lead
And they can not but do so.

When we still have the heart

Our life's beautiful in fact
Blooms the Flower of Compassion
And people steadily go ahead
To discover newer dimensions
The Good, True and Beauty shine forth

Oh my friends!
Around us
Are those having kindness
Who forget themselves
And living for others.

This's really the heart of Bodhisattva.

Mar. 2012

(1) *Francis Fukuyama, The End of History.*

(2) *Confucius' s sayings*

Chào em chân tánh đóa sen hồng

Tặng Ls Ban

*Bài thơ này tôi viết nhân dịp
được nghe bài pháp thoại của Thiền sư Nhất Hạnh
trong chuyến về Việt Nam Hoằng Pháp năm 2005*

1

Em là ai
Mà sao tôi tìm kiếm
Suốt một đời?

Tôi đã đi tìm em qua biết bao năm tháng
Qua không gian rộng lớn trùng trùng
Tôi tưởng tượng em có mặt trên bầu trời xanh biếc
Hay trong áng mây trôi
Nhìn tôi, em mỉm cười vẫy gọi.

Tôi tìm em trên giảng đường đại học
Hay trong những đêm dài, một mình tôi ngồi ngắm ánh trăng soi
Em có đó hay không có đó
Sao lòng tôi thấy vô cùng trống vắng.

Tôi tìm em trên những dòng sông phẳng lặng
Đem phù sa về cho cây cối thêm xanh
Tôi đã tìm em qua núi qua rừng
Qua trùng dương mênh mông biển cả
Và tôi rất sợ
Những trận cuồng phong bão tố
Có thể vô tình hung dữ cuốn em đi.

2

Chắc em biết
Lòng tôi vui, khi thấy em có mặt

Em đem lại cho tôi cả bầu trời tươi mát
Và ngọt ngào như dòng sữa chúa ngọt thơm
Em là con suối trong
Có khả năng tươi mát tâm hồn tôi khô héo
Em là bài thuốc tiên trị liệu
Giúp cho tôi xóa tan những nội kết muộn phiền.

3

Em ở đâu mà tôi chẳng thấy
Em trốn trong rừng sâu
Hay em đang cười đùa trên cánh đồng lúa chín
Hay em là tiếng chim hót trên cao.

Có phải em đang trốn trong bụi hoa hồng kia
Nở sớm trong vườn
Buổi sáng?

Hay em ẩn tàng trong những bài thơ thiền
Mà tôi đã đọc
Vào những lúc đêm khuya?

Với chánh niệm, tôi tưởng tưởng em đang nhìn tôi
Cười khúc khích

4

Em là ai
Mà sao tôi tìm kiếm
Suốt một đời?

Tôi muốn em thường xuyên có mặt trong tôi
Trong cả toàn thân thể
Em là giòng máu chảy trong huyết quản
Không bao giờ ngưng nghỉ

Em mỉm nụ cười viên mãn
Như nụ cười của Đức Phật Như Lai
Có khả năng làm tan đi những khổ đau phiền muộn
Và những cặp phạm trù khái niệm sẽ dần dần tắt lịm
Cho hoa Niết bàn bùng nở giữa ban mai.

5

Tôi đã đi tìm em
Qua nhiều kiếp sống
Có thể tôi sẽ còn tìm em trên những tinh cầu xa vắng
Trong vũ trụ bao la không bờ không bến
Không biết có chúng sinh nào làm quen kết bạn?

Trong kiếp nhân sinh
Tôi rất cần có em
Như một người đồng hành
Trong cuộc viễn du vào cõi trời vô tận.

Có thể tôi sẽ vấp ngã
Nhưng tôi đã có em nâng đỡ
Dìu tôi đi trên con đường tìm đạo
Và đi tới đỉnh cao của giải thoát cuối cùng.

6

Em là ai mà vẫn còn dấu mặt?
Hãy cho tôi gặp gỡ một lần
Tôi biết rằng em rất thân quen
Như một cõi thiên đường đã mất

Tôi đang đi tìm bốn lai diện mục
Đi tìm chân ngã của tôi
Tôi đi tìm Tổ tiên của tôi
Đã có từ ngàn đời
Tìm Tổ tiên tâm linh đã trao truyền cho tôi Từ bi An vui Hạnh phúc

Để cho tôi được không ngừng tiếp nối
Trong những cuộc đời kế tiếp ở tương lai

Tên của em tôi cũng chưa hề biết
Nhưng tôi đã cảm nhận được rằng em vô cùng thân thiết
Giống như Hai là Một
Trong một toàn thể duy nhất nhiệm mầu

7

Em từ đâu đến đây, tôi hỏi
Em trả lời: Em chẳng tới chẳng đi
Em vẫn ở đây vô cùng sinh động
Và từ muôn đời Em không sinh, Em không diệt
Em vẫn ở đây một lòng chờ đợi
Chờ đợi ngày nở hoa viên mãn.

Nghe tiếng em trả lời, tôi bỗng bừng giác ngộ
Ngộ về tôi, ngộ về em, ngộ về đất trời và hoa nở
Trái tim của tôi bừng sáng lên rực rỡ
Và vô cùng ấm áp những yêu thương.

Tận đáy lòng tôi, tôi thấy em hồng hào đẹp đẽ
Và em đã nhập vào trong tôi một cách nhiệm mầu.

Tôi nhìn em giống như một đóa sen hồng mới nở
Rực rỡ và tinh khôi
Như chưa bao giờ từng có.

Em thể hiện trong tôi
Như một luồng ánh sáng
Chiếu trên toàn thân thể
Và như dòng điện
Chạy khắp tế bào khô cứng.

Em mỉm cười nhìn tôi thân thiện
Và hiền từ như Bồ tát Quán Thế Âm.

Tôi đã chờ em từ bao nhiêu năm
Ngày em hoa nở
Ngày tâm của tôi khai mở
Để cho tôi đích thực là tôi.

Em và Tôi tuy vẫn còn xa cách
Nhưng tôi biết, một ngày nào Đóa sen hồng sẽ nở
Và Tâm của tôi sẽ mở cửa đón em vào
Em sẽ sáng trong tôi như mắt trời rực đỏ
Đó cũng là ngày Tâm Bồ đề trong tôi khai mở
Tôi tuyên mừng Chân tánh đã nở hoa.

Tên của em giờ này tôi đã biết
Đó chính là CHÂN TÁNH
Là HOA SEN thơm ngát
Vẫn thường hằng và có sẵn trong ta.

Hoa sen ơi, em hãy tỏa hương hoa
Cho cuộc đời thêm tươi mát
Và được tưới tẩm lòng từ bi và độ lượng bao la.

Tháng Tư Mùa Phật đản 2012

Oh my true nature, the pink lotus!

*This poem I wrote on the occasion of
hearing Zen teacher Nhat Hanh's sermon
during his preaching trip to Vietnam, 2005.*

1

Who're you
Whom I've sought
All my life?

Through months and years for you I've looked
Through the immense and vast space
You're in azure sky, I imagine that
Or in floating, wanderer clouds
Smiling, waving at me, while you look.

I search for you in college's lecture-hall
Or in long nights I lonely admire the moon shining forth
Whether or not you're there
While my heart feels extreme emptiness

I look for you on rivers, their streams smooth
With alluvium for vegetation luxuriant
I've looked for you through mountains and forests
Through immense and vast oceans
And my great fear is that
In storms, tempests and tornadoes
You might be casually and fiercely washed.

2

You surely know that
I'm joyful in your presence.

You bring me all the sky freshness
Sweet like a stream of delicious queen bee milk.
You're a spring clearest
Can water and refresh my dry heart.
You're a medicine miraculous
Helps me clear all inner congestion and anxiety.

3

Your whereabouts I know not
Hiding yourself in densest jungle
Or playing and smiling on ripe paddy stretch
Or you're the bird-song on high

Are you hiding in the rose bush
Early morning in the garden
Blooming forth?

Or you're latent in zen poems
I've read
In the dead of night?

With right thoughts, I imagine, at me you look
And giggle

4

Who you are in fact
Whom I keep seeking for
All my life and for good?

May your presence forever in me
In my bodily wholeness
You're bloodstream through vessels circulated
Ever-flowing incessantly
Your smile's in fullness
Like the one by Tathagata Buddha
Able to clear all worry and painfulness
Pairs of opposites and concepts will die out

For Nirvanic flower to bloom forth at dawn.

5

I've looked for you
Through my lives numerous
I'd do so on planets remote
In universe immense and boundless
With any beings could I make friends?

In my human life
Of you I'm in dire need
As my companion
On long journey to endless heaven.

I might fall down
But I still have your support
On the way, rendering me steadfast
To the height of final liberation.

6

Who you are, your countenance still hid?
Let me see you for only once
I know that you be the dearest
Like a paradise already lost in me.

Of my Presence I'm in search
Looking for my own true self
My Ancestors I would find out
Who've existed through the ages longest
Spiritual Ones giving me Bliss and Peace and Compassion.

For my uninterrupted continuity
During my future lives consecutive and endless.

Your name, I haven't known yet
But I feel that you're extremely dear
Like Two being One
In the one whole mysterious.

7

Where're you from, I ask
You say: I do not come nor go.
In extreme liveliness, here I remain
Since time immemorial without birth nor death.
Here am I, waiting in whole-heartedness
For the day of fullest flowering.

I'm suddenly enlightened, in your response
About me, about you, blooming flower, heaven and earth.
My heart brightly shines forth
Extremely warm in sparks of love.

You're found ruddy and beautiful in the depth of my heart
Infused in me, a manner mysterious.

You're like a newly-opened pink lotus
Glorious and pristine
As if you've never been.

You reveal within me
As a beam of light streaming forth
Onto my body
Like an electric circuit
Through all cells hardened and dried.

8

At me with friendly smile you look
Compassionate like Avalokiteswara.

So many years I've waited
For the day of your flowering
For the day when my heart opening
To be what I am in fact.

You and I, despite some distance apart
But I know the pink lotus would bloom some day
And my Heart'll open for your entry

Like a glowing sun, you'll shine forth
It's the day when Bodhicita in me unfolded
I exclaim at True nature flowering.

Now your name I already know
The TRUE NATURE of mine indeed
The LOTUS with fragrance delicate
Permanent in us forever.

Oh lotus, your fragrance be shed abroad
For the world to be more refreshed
With compassion and vast tolerance.

Buddha's Birthday Anniversary, Fourth Lunar month 2012

Ngọn lửa hồng tôi sẽ đốt

Người xưa đã từng nói
“Thất thập cổ lai hy”
Thọ bảy mươi xưa nay hiếm.

Nay tôi ngoài bảy mươi
Chắc sẽ phải từ giã cuộc đời
Một ngày nào đây cái chết sẽ đến
Tôi chẳng chút lo âu, sợ hãi, bận lòng.

Tôi đã sống và qua biết bao trải nghiệm
Trải nghiệm khổ đau, trải nghiệm hạnh phúc
Tôi đã cũ những đêm dài
Sống trong tù ngục
Nào có ai biết được
Lệ của tôi không chảy những đêm thâu
Tôi chỉ biết nhìn trời
Qua kẽ sáng trong đêm.

Tôi buồn và thương
Cho thân phận con người
Sống mà lại không được nói
Những chân lý đã trở thành phổ quát
Được cả thế giới loài người công nhận.
Thương mà lại không được thương
Những điều mình trân quý nhất
Nên tôi đành giả vờ dối trá
Và sống như một tên hèn nhất.

Nào tôi có đòi hỏi gì đâu
Tôi không hề đòi phân chia chiếc bánh quyền lực
Vì quyền lực chẳng thuộc về ai
Nó thuộc về toàn thể nhân dân
Do đấu tranh mà có.

Tôi chỉ muốn nói lên những điều chân thực
Một cách hòa bình minh bạch
Cái quyền đã được qui định rõ ràng trong Hiến pháp.

Ai đã đẩy đưa tôi vào ngục thất
Để tìm tôi chảy máu những đêm dài?

Tôi không hề giận ai
Tôi không có ý trả thù
Ngay cả việc đòi bồi thường thiệt hại
Tôi tin rằng tôi phải trả cái nghiệp
Mà tôi đã gây trong quãng đời quá khứ.

Tôi đã đọc và vô cùng ngưỡng mộ
Những tư tưởng của J.J Rousseau, Montesquieu
Của Gandhi, Thomas Paine, Henry David Thoreau
Của Luther King, Nelson Mandela
Chính nhờ những tư tưởng này mà dân tộc họ đã trở thành vĩ đại.

Ai khôn ai dại
Biết thì sống
Đó là lời khuyên Nguyễn Bình Khiêm đã dạy.

Đường đã đi, sao tôi thấy vô cùng mệt mỏi
Đâu còn tương lai vẫy gọi
Ngoài bảy mươi tuổi
Đầu bạc trắng những gian nan.

Tôi muốn từ bỏ những ái dục tham lam
Những si mê cuồng vọng
Đây là những xích xiềng
Đã làm cho tôi sầu khổ
Nặng kiếp phù sinh.

Tôi có phải là tôi?
Đâu là chân ngã của tôi?
Hay tất cả chỉ là tuồng ảo hóa
Đã làm cho tôi quên cả lối đi về

Tự nhiên, tôi muốn tìm một chốn nương tựa
Để cho tôi được sống thanh thoi
Nhưng tôi vẫn còn bị quay cuồng trong cơn lốc lịch sử
Làm đau phận người.

Có ai hiểu được cho tôi
Lòng tôi đau nhói
Tôi muốn dùng cái que diêm này
Để đốt đi tất cả
Đốt cả tôi
Đốt tất cả sách vở
Đốt tất cả những bài thơ tình mà tôi đã viết
Cùng những trang dài học thuyết
Đã làm cho tôi mê hoặc suốt cả một đời.

Xin Trời Phật chứng cho tôi
Que diêm này tôi sẽ đốt
Để cho tôi xin được lột xác
Làm một con người
đích thực.

Ngọn lửa hồng này tôi sẽ đốt.

Phật đản 2012

A bright flame I'll light

There is an old saying
“Qi shi gu lai xi”
Those in seventies hitherto rare indeed.

Over seventy of age now I reach
And surely I'll depart this life.
Some day Death would arrive
Not at all, I worry about it.

I've lived and experienced so much
Much suffering, and happiness as well.
So many long, long nights I had
Terrible life I lead in jail.
Who know the story as such
I'm no longer in tears at late nights
Looking to sky was the way I could
At night-time through a slot of light.

I'm filled with pity, and I'm sad,
For miserable so much human fate.
Living without allowed to speak
Those truths already become universal
Recognized by the world of men at large
Loving without allowed to show one's love
Towards what one loves best.
So I've to pretend deception
And a life of coward I lead.

For nothing I'd like to ask
Any share from the cake of power.
To no one does it belong
But to all people in fact
From the struggle which all have made.

I just want to say the true and correct
In a manner of peace and transparency
The rights that Constitution has specified.

In prison, who made me end up
Rendered my heart bleeding for long nights?

No one I've ever been angry with
On nobody I intend to take revenge
Even make no claim for the damages to me
I believe in having some karma to pay off
Of what I call my past doings.

I've read and admired so much
The thoughts from J.J Rousseau, Montesquieu.
From Gandhi, Thomas Paine, Henry David Thoreau
And Luther King, Nelson Mandela so forth
Those very thoughts make their peoples great.

Some are wise; some are fool
Only the knower survives at last
That was Nguyen Binh Khiem's advice.

After the long journey, I feel extremely tired
No more future for me to aim at
Over seventy
My white hair imbued with difficulties.

I want to renounce desire and greed
Ignorance, illusion and mad longings
These chains keep me enslaved
And made me suffer so much
A heavy heart in transient life.

Am I what I am?
Where's my true self in fact?
Or all is only a great illusion

Making me forget all the way and return

Naturally, for a refuge I want to seek
For me to lead a life light-hearted
But I'm still caught in the tornado of history
Which brings sufferings to human destiny.

Who can understand me?
When my heart in acute painfulness
This match I'd like to use
For burning all for good
Burning even me
Burning all my books
All the love-poems I already wrote
And long pages of doctrine I read
Which made me fascinated all my life.

I pray to Buddha and God
With this match I'll burn
And transfigure myself I would
To become a human
In truth.

This bright flame will be lit.

Buddha's Birthday Anniversary 2012

Tôi, tình yêu và lộ trình đi về cõi chết

Tặng M. V Trần Bích Phương

Như một lời trần tình

1

Khi sinh ra
Tôi là thằng bé con đỏ hỏn
Và chào đời bằng tiếng khóc oe oe.

Tôi lớn lên trong vòng tay của mẹ
Rất được nuông chiều.

Tôi không biết vui
Tôi không biết khổ
Tôi chỉ biết cười
Như con chim khuyên hót ngoài vườn hoa cải.

Tôi thật hồn nhiên
Sống như cỏ cây hoa trái
Như bông hoa nở dưới ánh nắng mặt trời.

Tôi không biết thế nào là phạm tội
Là lòng tham, là sở hữu cho riêng mình
Tôi tròn trĩnh như hòn bi
Tôi trần truồng như con nhộng
Nào có chi là xấu hổ
Khi người ta không mặc áo che mình?

2

Khi lớn lên
Tôi bắt đầu ý thức được bản thân
Như một chủ thể
Biết yêu, biết ghét

Tôi gom góp cho mình đủ thứ
Nào sách, nào thơ, nào những tư tưởng lớn
Kể cả em
Những thôi thúc trong tận cùng thân thể
Chúng luôn luôn muốn nổi loạn
Và nổ tung
Như một trái bom mở kíp.

Tôi bị xâu xé bởi tình yêu và trái cấm
Như những dòng chảy nham thạch
Nóng như lửa đỏ
Tôi bị cuốn hút trong những cuồng lưu lịch sử.

3

Rồi một ngày, tôi thấy cuộc đời sao đáng chán
Lúc buồn, lúc vui
Lúc thất vọng, lúc phản kháng
Đôi lúc, tôi lại muốn buông tay bỏ cuộc
Trở về với thiên nhiên tươi mát
Sống với cỏ cây hoa lá
Vui đùa cùng với nắng và gió
Trên cánh đồng quê hương đầy lúa chín vàng
Tôi thèm được ngủ vùi trong vòng tay của mẹ
Ở vùng quê tôi Kim Bảng
Như thuở thiếu thời vô tư ấy.

Em ơi
Hành tinh này của chúng ta
Sao lại có nhiều điều đối trá!
Anh vẫn thường tự hỏi:
Tại sao lại chiến tranh
Tại sao lại bạo lực
Đã đẩy chúng ta tới bên bờ hủy diệt.

Lịch sử phải chăng chỉ là sự tiếp nối
Của chiến tranh, hận thù, bạo lực?
Không còn chỗ cho tình thương yêu, tự do và hòa hợp?

Tôi muốn chạy trốn cuộc đời này tẻ nhạt
Để sống trong rừng sâu như Đức Phật
Đi tìm “bổn lai diện mục”
Cái bộ mặt thật của tôi
Tử tế và hiền hậu
Nó vẫn còn ngủ sâu trong tận cùng chân tánh
Tôi muốn làm một Đường Tăng
Đi tìm nguồn đạo.

4

Trần thế này của chúng ta
Vẫn còn nhiều hy vọng
Vẫn còn là quê hương thân thiện
Cho tất cả loài người
Chung sống.

Phật đã dạy:

*“Đừng đi tìm Phật ở đâu xa
Phật ở trong ta
Cuộc đời ta sẽ do tay ta tự tạo”*

Các bạn ơi

Hãy trở về tìm nơi nương tựa
Cuối cùng và duy nhất
Là chính con người
Con người vốn là chúa tể trong cuộc hành trình
Đi tìm Tự do và Hạnh phúc
Không có ai làm thay ta được.

Hãy mở rộng trái tim
Đừng hận thù chém giết
Đó là tâm thức và la yêu cầu của lịch sử.

5

Xin đừng bịp bợm và giả dối

Đừng nhân danh bá quyền nước lớn
Ngồi trên lưng những dân tộc bé nghèo.
Hãy để cho họ cái quyền được sống
Và quyền tự quyết thiêng liêng của họ

Như mọi bông hoa được nở
Dưới ánh nắng mặt trời.
Đừng bao giờ quên cái điều cơ bản đó
Đó là điều tôi muốn nói
Với tất cả mọi người.

6

Hỡi những người anh em của tôi
Con đường mà chúng ta đã đi
Thật vô cùng gian khổ
Xin đừng sống xa hoa ích kỷ
Lo tích lũy bạc tiền
Đó là cái xích xiềng kiềm tỏa
Nó giết chết tự do và tình thương yêu đồng loại

Thế giới sẽ không ngừng đi tới
Hãy bước lên xe lớn
Theo ánh sáng đại thừa
Và mở rộng vòng tay cho tất cả.

7

Hôm nay
Tôi ngồi đây tính sổ
Để xem gia tài mà tôi đã có
Trước khi tôi nhắm mắt
Về với đất trời
Về với tổ tiên cha mẹ.

Vợ tôi vẫn thường đùa bảo:
*“Anh chỉ biết mộng mơ
Và chỉ biết làm thơ lý tưởng”*

Tôi chỉ biết cười.

Lời trêu chọc của vợ tôi đúng thật
Tôi chẳng biết làm gì
Ngoài một tâm hồn trung thực
Với đồng sách vở bộn bề
Có rất nhiều điều mâu thuẫn.

Vụng về

Tôi không biết làm ra tiền mua sắm
Tôi không biết mua nhẫn kim cương tặng vợ
Và mua đồ chơi sinh nhật cho con...
Vợ tôi đã phải tần tảo ngày đêm
Lo cơm, lo áo
Lo nuôi con mỗi ngày khôn lớn

Tôi chỉ biết khuyên vợ, dạy con
Là “*hãy sống làm người tử tế*”.

Nhưng như thế vẫn là chưa đủ
Để được sống hạnh phúc thanh thoi
Ta con cần những gì khác nữa...
Phải đủ cơm ăn, áo mặc học hành.
Bao lúc không phai la chiec dua than
Va la lieu thuoc ba benh
Tri duoc a

8

Trong cuộc hành trình đi về cõi chết
Tôi chẳng có gì mang theo
Chẳng có gì để lại
Ngoài một số bài thơ buồn cho thân phận con người
Quay cuồng trong cơn lốc lịch sử.

Tôi không làm di chúc
Vì tôi không có nhà cửa, ruộng vườn
Không có xe hơi
Không có tài khoản ngân hàng

Tôi chỉ có một tình yêu tha thiết nồng nàn
Và lòng khát khao cháy bỏng
Là được nhìn thấy mọi người được sống thanh thoi hạnh phúc
Trong thế giới hòa bình
Không có chiến tranh hủy diệt.

9

Ai sinh ra cũng có một lần chết
Chết đi để trở về với đất
Trở về cái toàn thể bao la
Trong quá trình không ngừng chuyển hóa.
Trùng trùng vô tận.

Tôi xin chào tất cả
Và thành tâm sám hối
Nếu tôi có làm điều gì sai trái
Xin hãy tha thứ.

Nếu Trời Phật độ cho tôi
Xin cho tôi được chết thanh thoi
Và ngủ giấc ngủ ngàn đời
Giữa hoa và cỏ

Và cho tôi nghe một bài kinh Tịnh độ.

Ngày 05.11.2010

I, The love and the way to the nether world

1

Upon my birth
I was a reddish baby boy
And welcomed life with the cry of birth.

I grew in the arms of Mommy
Who indulged me much.

I knew no joy
Pain I knew not
Knew how to laugh only
Like a flower-and-vegetable garden little bird's singing sweet.

I was really innocent
Living like flowers, fruit trees and grass
Like a blooming flower in warmest sunshine.

What's a sin I didn't know
Nor belongings, nor any greed
Like a marble, I was rounded
And naked like a moth larva
Not at all one should feel shame
When finding oneself without being dressed?

2

Afterwards, when I grew up
I became aware of myself
Acting as a subject I began
Knowing how to know, to hate.
Everything for me I collected
Books, poems, great thoughts and ideas

Including even my lover
Many urges inmost my body's depth
They always tended to riot
And burst as well
Like a detonated bomb

I was torn by love and forbidden fruit
Like lava, they all streamed forth
And red-hot like glowing fire
Washed me away in historic torrents.

3

And one day, I found life boring enough
Sometimes cheerful, and sad sometimes
In protest, or disappointment.
At times, I seemed to give up
To the fresh Nature I'd like to come back
Living with trees, foliage and flowers
Playing with the sunshine and strong wind
On yellow paddy-fields of my village
I yearned for an in-Mommy-arms sleep
In my native village Kim Bang
During my childhood innocent.

On this planet of ours, the Earth
Why many lies, and deception so much!
So often I'm wondering:
Why wars in this world
Why violence still exists
To the verge of destruction they've driven us.

Is history only a succession
Of wars, hatred and violence?
Is there space for love, freedom, and harmony in peace?

I'd like to flee from this life monotonous
Live in jungle as did the Buddha
To look for the "Spiritual Presence"
That is what I am in fact
Niceness, courtesy and kindness
Still sleeps at the inmost of my true nature.
I want to act like a Xuan Zang
And seek for the Way at source.

4

In the world of ours
There's still so much hope
A homeland of friendship
For all mankind
To co-inhabit.

The Buddha taught:
"Don't look for Buddha in other places"

*Buddha in us
And our life we'll create."*

My friends!
Return and seek refuge
Ultimate and unique
Which is man indeed
Man is the lord in the journey
Seeking for Freedom and Happiness
Which no one can do for us.

Open your hearts
Without killing nor hatred
Which is the consciousness of history.

5

Please don't bluff, deceive and cheat
In the name of hegemony of a power great
Over peoples small and poor
Let them have the right to live and exist
With their self-determination divine.

Like every flower which may bloom forth
In the warmest sunshine
Such basic thing, please never forget
That which I want to say
To all I meet.

6

Oh my brothers,
On the way we've trod
There were so many hardships
Please lead no life of selfishness and luxury
To accumulate money and treasury
Chains and shackles as such
That kill freedom and love of mankind.

The world makes incessant progress
Together, let's take the great vehicle
Follow the light of Mahayana
With open arms to all in universe.

7

Today
I'm here summing up
The fortune I've got so far
Before I depart
For heaven and earth
To my ancestors and parents.

My wife often jokingly said:
*"You only know to be a dreamer
And compose poems idealistic."*
Her teasing was truly correct
I'm good-for-nothing
Besides a heart sincere and honest
With a heap of books messy
Containing many things contradict.

Awkwardly,
How to make money for expenses I know not
Nor to buy my wife any gifts of diamond ring
Nor any toys as my kids' birthday presents.
To earn our living, day and night my wife toils much
For our meals, and clothing both
For our kids' daily upbringing.

I only know to advise my wife, and teach my kids
"Live as kind and honest people."
But that's still not enough.
To lead a life happy and light-hearted
There are such other things
As meals, clothes and schooling we need.

8

On the journey to the world of death
I have nothing to bring as luggage
Nor anything to leave
Save some poems pitying the fate of mankind
Who're swirling in the tornado historic.

No will I'll make
Because I have no real estate
Nor any cars I've got
Nor any bank accounts

In me only profound and ardent love exists
And the burning of my longing
For everyone living with light heart in happiness
In a peaceful world
Without destructive wars and conflicts.

9

Born to this world, everyone shall have their death
Die and to earth they'll return
Back to the Whole immense and vast
In the process of continual transformation
Infinite and endless.

I'd like to say farewell to all
And sincerely repent much
Of all the sins I committed, if any
Please do tolerate and forgive.

May blessings from Buddha and God
Help me have light heart upon death
And go to sleep forever
In the middle of flowers, plants and grass

And chant me a Sutra of Pure Land.

Nov. 05, 2010

Tôi là một hạt bụi

Tôi là một hạt bụi
Trong vũ trụ bao la.

Tôi không biết từ hành tinh nào tôi tới
Hay tôi đến từ cõi hư vô?

Nhưng điều tôi biết
Tôi có mẹ, có cha
Những người đã cho tôi sự sống.

Là hạt bụi
Tôi biết khổ, biết đau
Biết yêu, biết ghét
Nhưng tôi không hề biết giết
Một con ruồi.

Tôi sống cô đơn trong một thế giới không hồn
Và như bị ném vào một hành tinh vô cảm
Có đầy đầy những đối trá và tội phạm
Nhưng tôi biết trong chốn càn khôn
Tôi là một phần của vũ trụ thiên nhiên
Có sinh thành hoại diệt
Như cỏ cây tinh tú
Như một hạt bụi không tên

Trong vũ trụ bao la
Một mình tôi đi tới
Và hành trang là chính cuộc đời mình
Trong cuộc tái sinh trùng trùng vô tận.

Tháng 12/2008

I am a speck of dust

*I am a speck of dust
In a vast universe*

*I don't know from what planet I came,
Or did I come from nothingness?*

*But one thing I know
I have a mother and a father,
Who gave me life*

*Being a speck of dust
I know suffering, and pain
I know love and hate.
But I don't how to kill
even a fly*

I live alone in a world without souls

*And I feel as if thrown into a mindless world
Filled with lies and crimes
But I know in this universe
I am part of the cosmos
where there is life and death
Like plants and stars
like a nameless speck of dust*

*In the vast cosmos
I alone forge ahead
with my own life as luggage
in the endless chain of reincarnation*

December 2008

Đi tìm Thượng Đế

Đã từ lâu
Tôi đi tìm Thượng Đế
Để làm chỗ nương thân
Và sống-như-một-người-tử-tế.

*Thượng Đế thì không tên
Và không có địa chỉ,
Tôi đành trở về nhà
Sống như một tên khùng lẫn trốn trong cái vỏ ốc
của bản thân mình.*

Tôi vẫn thường tự hỏi
Ai là tác giả của các trận bom
Đổ xuống đầu người?
Ai là tác giả của khủng bố dã man
Giết người hàng loạt?

Thượng Đế không bao giờ tuyên truyền cái Ác

Nên tôi vẫn còn muốn đi tìm
một định nghĩa:
Thượng Đế là Chúa hay là Phật?
Hay Thượng Đế chỉ là một “khái niệm”?
Mà con người đã tự đặt ra
Để cầu xin khẩn lạy
Và an ủi cho mình
Hay Thượng Đế là một “cái gì khác”?
Thiên lương – huyền nhiệm
Thượng đế chính là một thực thể thường hằng

Ngự trong cái tâm của mỗi con người

Với tất cả lòng từ bi và trí huệ.

Xin đừng nhân danh Thượng Đế
Để “đi tìm và hủy diệt”
Thượng Đế không hào hào chém giết
Mà chỉ tôn vinh đời sống con người
Sống trên cùng trái đất

Tôi chỉ xin nói lời cầu khẩn:
*Rằng con người cần được sống
và loại trừ cái ác.
Sống tự do và thương yêu đồng loại
Cùng với một trái tim từ bi độ lượng*

Thế là đã quá đủ
Cho một kiếp con người.

2008

Looking for God

*For a long time
I have been looking for God
To have something to depend on
And to live as a good person*

*Since God has no name
and no address,
I resign myself to return home
To live like a crazy hermit
hiding in the shell
of his own*

*I often ask myself
Who are the people responsible for the bomb raids
Crashing down on people's heads
Who are responsible for the
savagery of mass murder*

*God never promotes Evil
So I still want to find a definition:*

*Is God A Christian God, or a Buddha?
Or God is only a "concept" which people have created for
themselves
To pray to and console themselves with?*

*Or is God "something other" than these?
Sacred – Mysterious.
Is God a real entity that exists forever*

Vịnh bức tranh cây bách do Minh Chân vẽ

Đứng đỉnh non cao giữa biển trời
Trùng khơi gió thổi sóng reo vui
Phong sương chẳng chút hề nghiêng ngả
Thoát cảnh trần ai rất thanh thơi.

14.4.09

A poem about Minh Chan's sketch of a cypress tree

*Standing on top of a high mountain between the sea and the sky
Over the windblown sea and lapping waves
Never bent despite winds and rains
Carefree and above the fray of this world.*

Tự tình 74

Sống chữa bao lâu tuổi đã già
Nằm trong bệnh viện thấy thương ta
Ôi chao cuộc sống vô thường quá
Cái “cõi đi về”⁽¹⁾ chẳng mấy xa

Ta đã biết cuộc đời là như thế
Tử sinh là số phận con người
Bảy tư năm chắn trời cho được
Như thế là ta đã thọ rồi

Bảy tư năm chắn ta rong ruổi
Trong chốn trần gian nhuộm máu tươi
Mượn bút viết lên lời tâm nguyện
Cầu cho nhân thế được an vui

Phải chăng cuộc đời ta vô ích
Sống đam mê “những chuyện trên trời”?
Công danh thành bại không màng đến
Chỉ cốt cho lòng được thanh thoi.

Bệnh viện 115 (9-4-2009)

(1) Nhạc Trịnh Công Sơn.

Confidences 74

*I have lived not long yet old age is here
Lying in the hospital, feeling pity for myself
O how life is always changing
Soon I would return to «my resting place»⁽¹⁾*

*I knew that life is like that
Be born and to die is the human fate
Seventy four years even God has given me to live
That's considered quite a longevity*

*Seventy four years I've sojourned
In this bloody world
Using my pen to express my heart's wish
Praying for peace and happiness for the human race*

*Could it be that my life is in vain
Having passion only for "irrelevant ideals"?
Fame and fortune I care not one bit
I only wish for a carefree heart*

Hospital 115 (April 9, 2009)

Tử sinh

Trong cơn mê được nghe lời dịu ngọt
Của thiên thần áo trắng đứng quanh ta
Bàn tay vàng đã làm ta sống lại
Khổ đau nào rồi cũng nở thành hoa.

Bệnh viện 115, 14.4.09

Life and Death

*In a delirious state I heard soft sweet words
And angels dressed in white standing around me
A golden hand gave me new life
All suffering then blossoms into flowers.*

Hospital 115, April 14, 2009

Phục sinh

Tưởng đã chết, không ngờ ta sống lại ⁽¹⁾
Sáng hôm nay ta thấy lại mặt trời
Em mỉm cười trong dáng đứng vui tươi
Thôi đã qua rồi những ngày lo lắng.

Trong khoảnh khắc hình hài “ta tắt mất”
Và không còn nhận thức về vũ trụ bao la
Không còn yêu, không còn ghét và không còn cảm xúc
Thật sự không còn “hiện hữu về ta”.

*“Đức Phật ơi con nào đâu muốn chết
Hãy cho con làm nhân-chứng-cuộc-đời
Trong cuộc chiến chống bạo-tàn-bạo-lực
Để dựng xây đỉnh-cao-của-hạnh-phúc-con-người”.*

Ta đã sống lại rồi, ta đã sống
Chào bình minh rực rỡ non tươi
Phục sinh, phục sinh, ta mừng ta hơn hờ
Ta xin tạ ơn tất cả mọi người.

Bệnh viện 115 Chủ nhật 12-04-09

(1) Đêm 11/4/2009 rạng 12/4/2009, tác giả bị thùng bao tử phải vào cấp cứu tại bệnh viện và tiến hành mổ ngay trong đêm đó.

Reborn

*I thought I had died; unexpectedly I live again (1)
This morning I saw the sun again
You were standing there, smiling cheerfully
Anxious days are gone at last
In the blink of an eye, "I extinguished"
No longer conscious of the vast world
No more love, no more hate, and no more feeling left
In fact, no more "existence" for me.*

*Oh Buddha, I don't want to die
Let me live to be a witness of this life
In the struggle against cruelty and violence
To erect a pinnacle of happiness for people
I am alive again, I am alive
Greeting to the bright new dawn
Reborn, reborn, I am overjoyed
I want to express my gratitude to every one.*

Hospital 115 Sunday April 12, 2009.

(1) Late night of April 11, and early morning of April 12, 2009 the author had acute stomach pain and was admitted to a hospital and had surgery the same night.

Viết cho bạn bè đã chết về sự vô thường

Người ta sinh ra ở đời ai cũng có một lần chết.

Đó có phải chăng là định mệnh bi thảm của con người?.

Theo giáo lý của Đức Phật thì cuộc tử sinh là vòng xoay muôn đời.

Không có thật sinh, không có thật diệt.

Còn nói theo các nhà khoa học thì không có gì tự tạo ra, không có gì tự mất đi. Như vậy thì có gì mà phải buồn lo đau khổ.

Sự vô thường là qui luật của vũ trụ, vạn hữu, nhân sinh.

Chúng tôi tin rằng ta chết đi không phải là đã mất.

Ta chết đi không phải là ta đã biến đi vĩnh viễn khỏi cái vũ trụ mênh mông bao la này.

Ta chết đi là ta trở về cái vô cùng, trở về cái toàn thể thâm lặng.

Nên sống cũng vui, chết cũng vui, thản nhiên với sự thành hoại, thản nhiên như Trang Tử ngày nào vỗ bần ca hát bên cạnh quan tài của người vợ thương yêu...

Dù biết như vậy, nhưng khi chúng ta có người thân, người thương qua đời, không ai là không nhỏ những dòng nước mắt vì mất mát và đau đớn...

Các anh đã qua đời từ trên ba mươi năm nay.

Người thì chết một cách bình thường ở trong nước, người thì chết ngoài biển khơi, người thì chết nơi đất khách quê người.

Sự ra đi vội vã của các Anh đã để lại trong lòng anh em chúng tôi những niềm tiếc nhớ khôn nguôi.

Chúng tôi chưa có dịp được thắp cho các Anh một nén hương.

Chúng tôi chưa có dịp cắm cho các Anh một bông hoa trên mộ.

- Nhưng không bao giờ chúng tôi quên các Anh.

- Không bao giờ chúng tôi quên những ngày tháng, chúng ta cùng học chung dưới mái trường Luật Khoa Sài Gòn.

- Không bao giờ, chúng tôi quên những ngày tháng chúng ta đã cùng nhau ôm ấp những ước mơ, những khát vọng về một cuộc sống tốt đẹp hơn cho quê hương mà ở trong đó mỗi người chúng ta được sống hạnh phúc, được sống thanh thoi và không hề sợ hãi.

Hôm nay, trước bàn thờ Phật, chúng tôi cùng nhau thắp một nén hương để tưởng nhớ vong linh các Anh và cầu nguyện cho linh hồn các Anh được quay về và nương tựa nơi cõi Tịnh.

Trong cuộc tử sinh mệnh mang vô thường này
Chúng ta sẽ gặp nhau nơi suối nguồn vô tận
Chúng ta sẽ gặp nhau trên muôn vàn nẻo sống
Với một tâm hồn yêu thương độ lượng.

2007

Writing to friends who have died about impermanence

Everyone who is born has the time to die.

Could this be the tragic fate of human kind?

According to the teaching of the Buddha, life-and-death is an eternal cycle.

There is no real birth, and no real death.

According to the scientists, nothing is created by itself and nothing is lost. So there is nothing to worry or feel sorrowful about.

Impermanence is the law of the universe, of every thing and every human life.

We believe that when we die we don't cease to exist.

When we die we don't vanish forever from this vast universe.

When we die, it means we return to the eternity, to the whole quiet existence.

So be happy in life, and be happy in death, indifferent to success and failure, like Zhuang Zi of old, who tapped on an urn singing beside the coffin of his beloved wife...

Even as we know this, yet when a dear friend or loved one passes on, no one among us who wouldn't shed tears because of their loss.

You have passed on over thirty years now.

Some of you died a normal death in our homeland, some died at sea, and yet others died in someone else's homeland.

Your hasty departure has left a longing in our heart, that hasn't ceased.

We have not yet had a chance to light a joss tick for You

*We have not had a chance to place a flower on your grave
- But we'll never forget you*

*- We'll never forget the time we attended the School of Law in
Saigon together*

*- We will never forget the time we had shared one another's
dreams, and aspirations, for a better life for our country where each
of us would live a happy life, free and would never again be afraid.*

*Today before the altar of Buddha, we light a joss tick to remember
your spirits and souls, and to pray that your souls would return and
take refuge in the Land of Serenity.*

*In this infinite, impermanent world of life and death,
We shall meet again at the ever flowing stream
We shall meet in countless ways in life
With a spirit of compassion and benevolence.*

2007

Đêm thiên

Chào em chân mát đóa sen hồng
Ta đã chờ em từ bao năm
Đợi mãi đêm thiên hoa chưa nở
Một mình ta ngắm ánh trăng rằm.

Rằm tháng 4 Âm lịch (2012)